

Delegation of the European Union
to Montenegro

Briga o zdravlju - preventivne navike građana Crne Gore

Centar za monitoring u saradnji sa JUVENTAS-om i CAZAS-om realizuje projekat kojim ima za cilj da doprinese jačanju zastupanja i nadzornih funkcija organizacija civilnog društva u Crnoj Gori kako bi se djelovanjem Koalicije uticalo na politiku i izradu zakona u oblasti zdravlja i socijalnih pitanja. Poseban cilj je razvoj kapaciteta za kreiranje javnih politika Koalicije za društvene promjene i njenih članova za zastupanje zasnovano na činjenicama u okviru Strategije za smanjenje siromaštva i socijalnu inkluziju (SSSSI).

Organizacije civilnog društva aktivne u oblasti zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja i socijalne zaštite učestvuju u procesu pripreme i pisanja strateških dokumenta i kako bi njihov doprinos bio što veći potrebno je unaprijediti njihove kapacitete u toj oblasti.

Koalicija je otvorenog tipa i mogu joj pristupiti sve zainteresovane organizacije civilnog društva koje se bave problemom smanjenja siromaštva u Crnoj Gori i socijalnom inkluzijom. Organizacije koje su u prvom krugu pozvane da postanu članice Koalicije, su lideri civilnog društva u oblasti zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite i borbe protiv nezaposlenosti:

1. Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore
2. Pedagoški centar
3. Centar za građansko obrazovanje
4. Ekvista
5. Fondacija za stipendiranje Roma
6. Udruženje roditelja djece sa posebnim potrebama

Svaki predstavnik organizacije ima svoje mjesto u radnoj grupi koja se bavi određenom problemskom cjelinom Strategije za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti.

Aktivnosti na projektu

Članice Koalicije su prošle stručnu obuku putem organizovanih treninga u sljedećim oblastima:

1. Pisanje EU projekata, Podgorica
2. Zastupanje zasnovano na činjenicama, Podgorica
3. Napredni nivo "Zastupanje zasnovano na činjenicama", Sarajevo
4. Pisanje efektivnih javnih praktičnih politika, Beograd

U okviru projekta se vrši monitoring implementacije SSSSI, istraživanja javnog mnjenja, kao i priprema studija za unapređenje implementacije SSSSI. Svaka organizacija ima svog predstavnika u radnim grupama koje su zadužene za pisanje studija. Svaka radna grupa korespondira određenoj problemskom cjelinom SSSSI-e. Pripremljene studije su predstavljene javnosti na otvorenim panel diskusijama, štampane i distribuirane u Crnoj Gori februara 2011.

Projekat je finansiran od strane EU, posredstvom Delegacije EU u Crnoj Gori, a implementira ga Centar za monitoring CEMI.

This project is funded by EU, managed by Delegation of EU in Montenegro and implemented by The Monitoring Center CEMI.

nitro

PDF

professional

download the free trial online at nitropdf.com/professional

Delegation of the European Union
to Montenegro

KLJUČNI NALAZI ISTRAŽIVANJA

Kao jedna od ključnih oblasti u okviru ove inicijative, definisano je zdravlje te je dizajniran istraživački okvir sa ciljem da se ustanovi kako građani percipiraju zdravstveni sistem u smislu dostupnosti, povjerenja, kvaliteta usluge, kao i koliko napora sami ulažu da smanje rizik od obolijevanja, prije svega od dobijanja učestalih i teških oboljenja kao što su maligni tumori reproduktivnih organa kod žena, odnosno kardiovaskularnih oboljenja i malignog tumora debelog crijeva.

Reforma primarne zdravstvene zaštite očigledno daje rezultate, pa 90% stanovništva ima svog izabranog ljekara. Velika većina stanovnika ima povjerenje u svoje izabrane ljekare i ljekare opšte prakse, uopšte. Kada se uzmu u obzir samo odgovori onih ispitanika koji su imaju stav o pojedinim zdravstvenim kadrovima, oni koji su imali dodir sa određenim profesijama najviše vjeruju stomatolozima i ljekarima opšte prakse, značajno manje specijalistima (kako zaposlenima u KBC, tako i onima iz privatne prakse). Dakle, kad isključimo iz analize ispitanike koji nemaju stav ili ovo pitanje ne smatraju relevantnim (npr. nijesu imali kontakt u skorije vrijeme sa ljekarima specijalistima), gotovo svaki četvrti ispitanik nema povjerenje u ljekare specijaliste.

Projekat je finansiran od strane EU, posredstvom Delegacije EU u Crnoj Gori, a implementira ga Centar za monitoring CEMI.

This project is funded by EU, managed by Delegation of EU in Montenegro and implemented by The Monitoring Center CEMI.

nitro

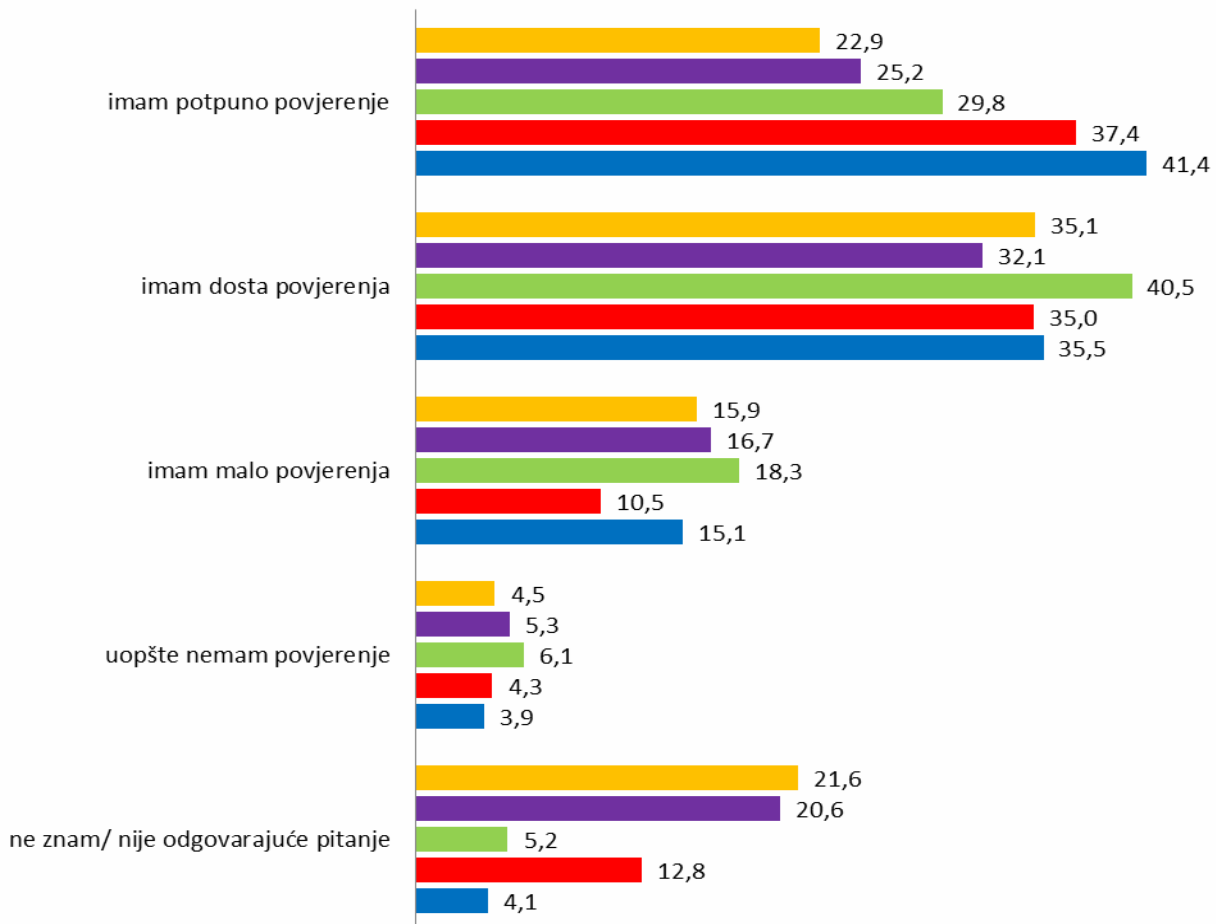
PDF

professional

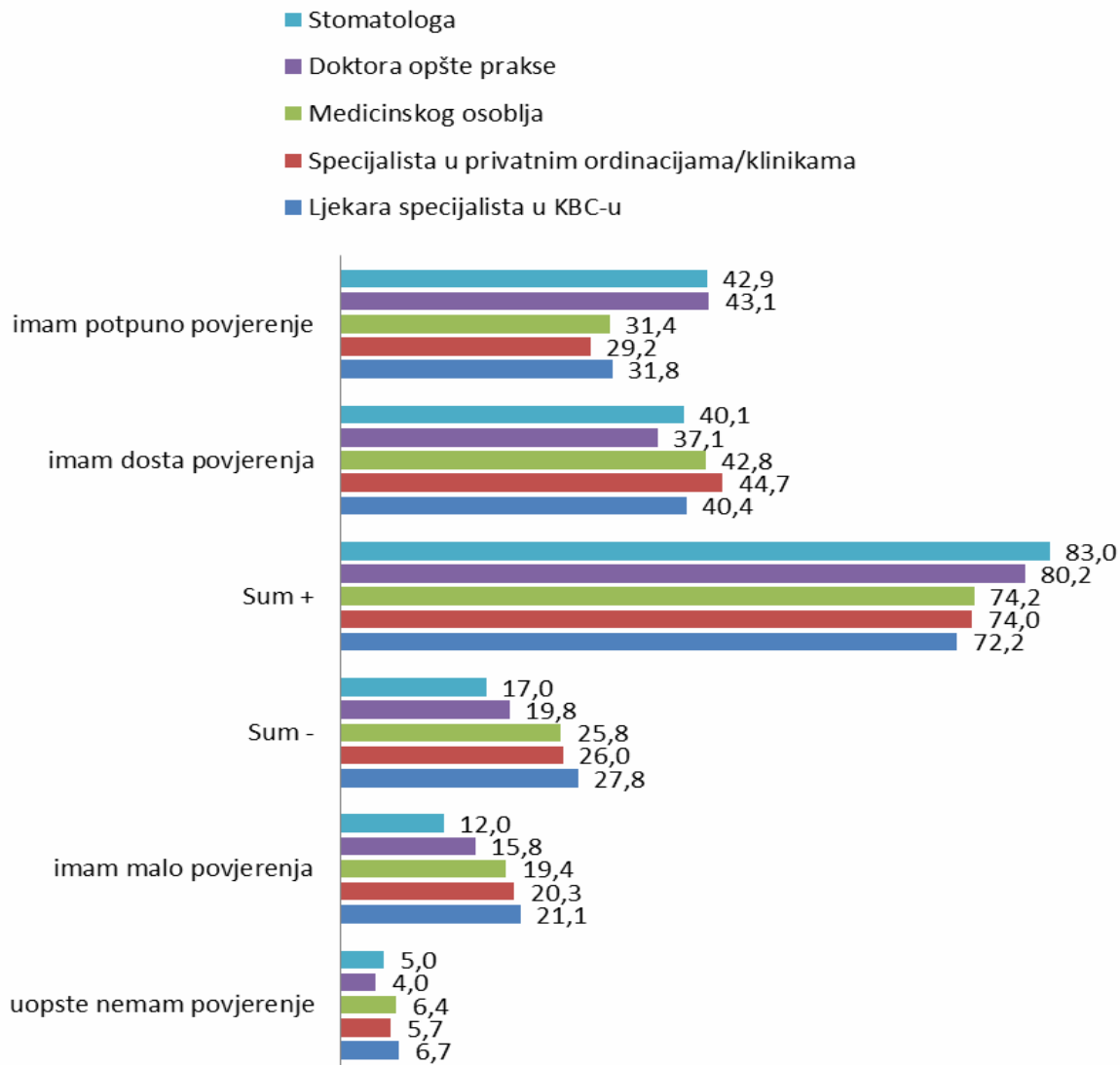
download the free trial online at nitropdf.com/professional

Povjerenje u medicinske radnike/stomatologe

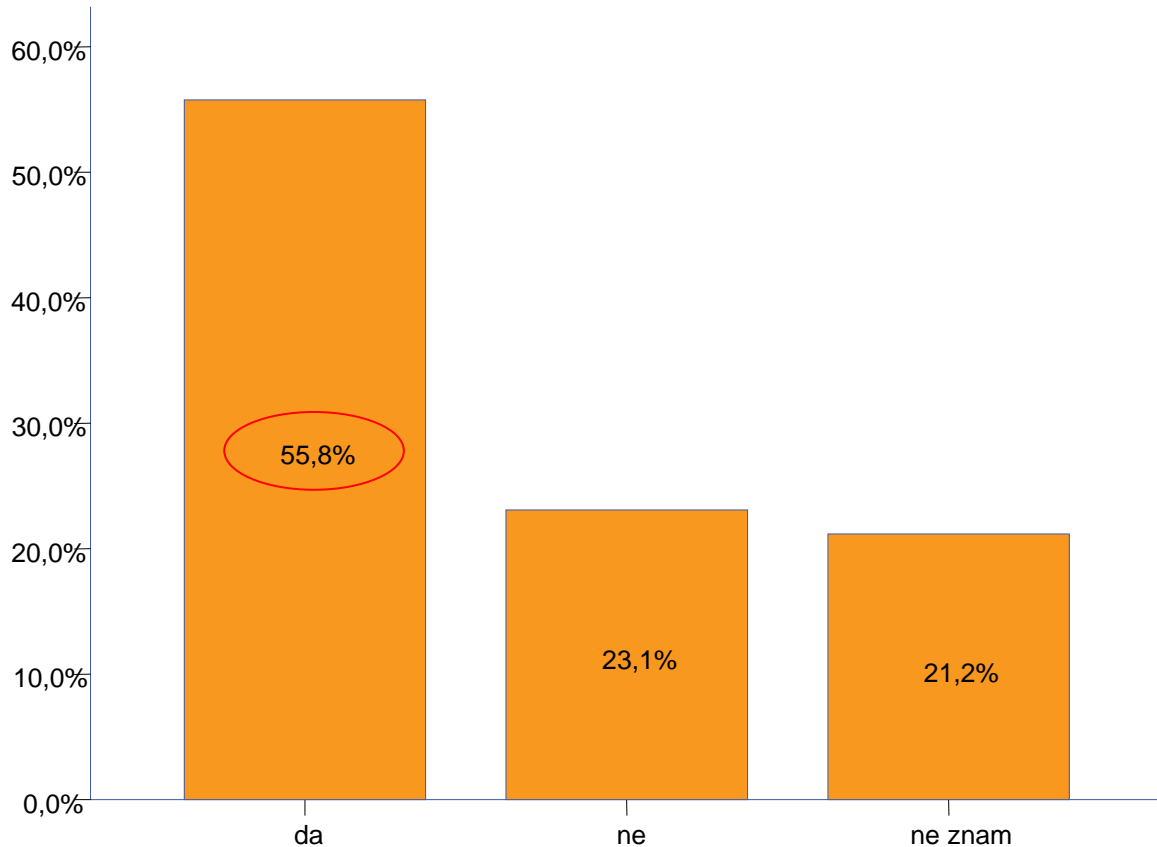
- Specijalista u privatnim ordinacijama/klinikama
- Ljekara specijalista u KBC-u
- Medicinskog osoblja
- Stomatologa
- Doktora opšte prakse

povjerenje u zdravstvene radnike/stomatologe (ispitanici koji imaju stav po ovom pitanju)

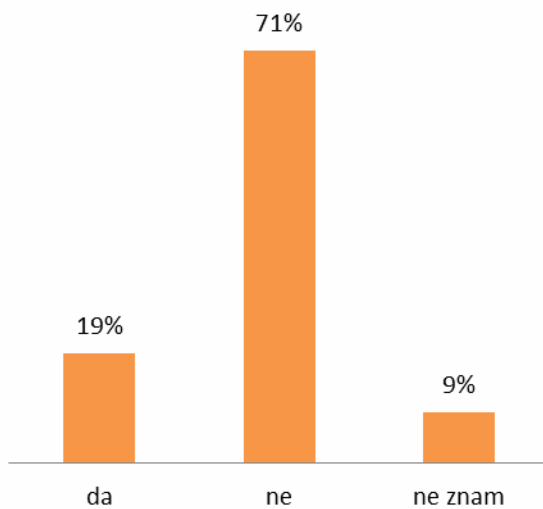

Dok 55,8% ispitanika vjeruje da su ljekari disretni i poštuju privatnost svojih pacijenata, kao i tajnost podataka, 23,1% smatra da to nije slučaj.

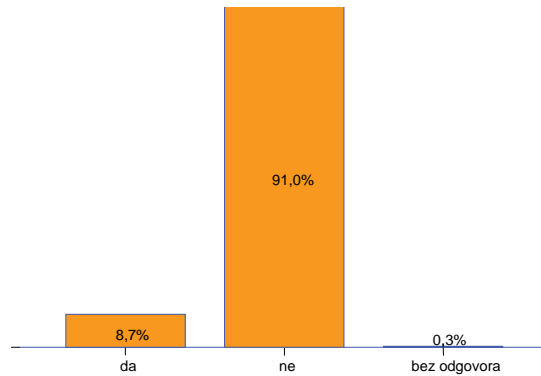

Oko 9% ispitanika je prijavilo da je tokom posljednjih godinu dana, učestvovala u koruptivnoj radnji davanja mita ljekaru u državnoj ustanovi. Kako je u pitanju prilično kratak vremenski period, podatak je veoma zabrinjavajući. Većina onih koji su dali mito opravdanje u ovom postupku nalazi u ranije utvrđenoj društvenoj normi koja nalaže da je „red častiti ljekara“ kada brine o svom pacijentu. U martu 2009 godine ovaj procenat je iznosio 19%, s tim što pitanje nije bilo vremenski ograničeno.

Da li je neko iz Vaše porodice dao novac ili poklon ljekaru u državnoj instituciji radi dobijanja boljeg i efikasnijeg liječenja/ tretmana? (mart 2009)

Da li ste u posljednjih godinu dana dali novac ili poklon ljekaru u državnoj instituciji radi dobijanja boljeg i efikasnijeg liječenja/ tretmana? (avgust 2010)

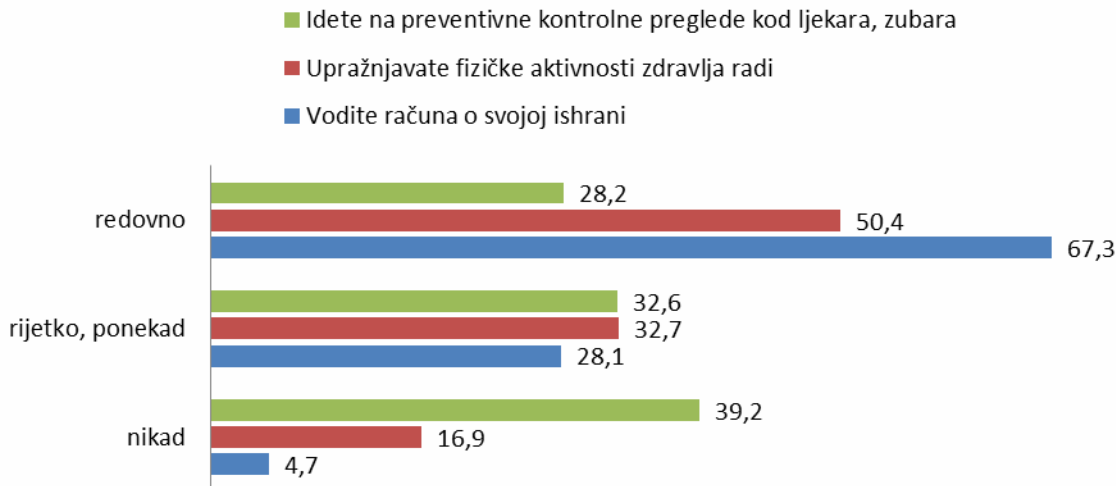
Dvije trećine građana uzima lijekove bez recepta propisanog od strane ljekara. Oko 52% građana je nekad platilo lijek koji se nalazi na listi besplatnih lijekova, dok je 31% ispitanika bilo u situaciji da ne može potrebni lijek da nađe u Crnoj Gori. Više je onih ispitanika koji smatraju da zdravstvene ustanove u njihovim gradovima nijesu prilagođene osobama sa invaliditetom, od onih koji smatraju da to nije slučaj, kojih je 38,4%.

Ispitanici koji su posjećivali ljekare specijaliste uglavnom nijesu dugo čekali kako bi obavili pregled. Ipak, duže od mjesec dana čekalo je 15% ispitanika koji su posjećivali specijaliste posljednjih godinu dana.

Oko 16% ispitanika svoje zdravstvene probleme rješava redovno bez ljekara, dok svega 27% ispitanika se u slučaju tegoba uvijek obrati ljekaru. Oko 62% ispitanika koristi narodne/alternativne lijekove.

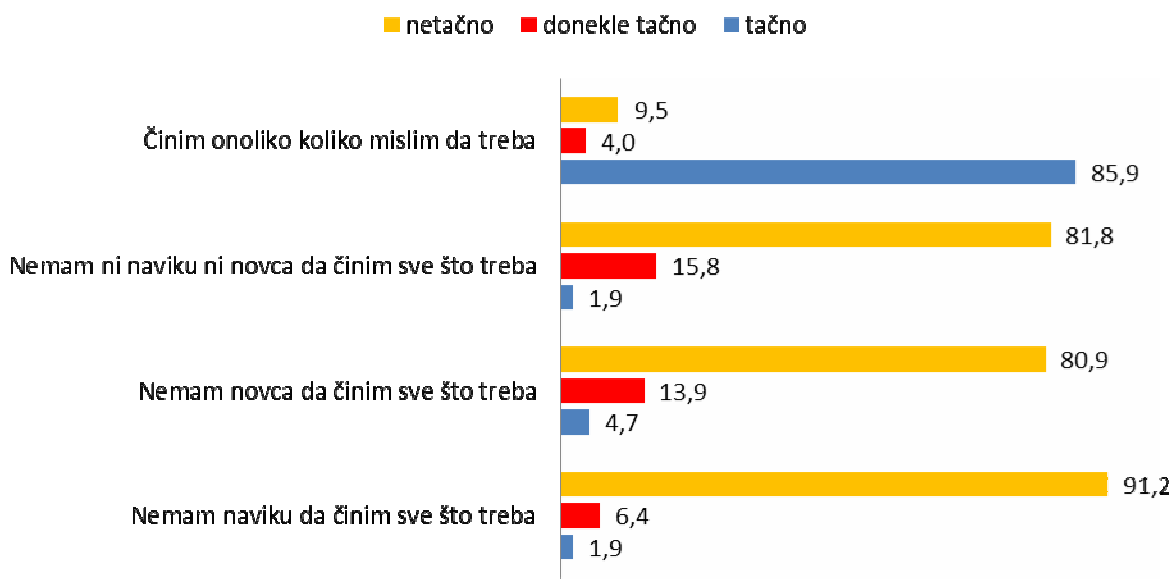
Većina ispitanika tvrdi da vodi računa o svojoj ishrani redovno. Svega 4,7% ispitanika kaže da to ne radi nikad. Međutim, većina ispitanika nema naviku preventivnih posjeta ljekarima i stomatolozima. Tek 28,2% ispitanika redovno odlazi na preventivne preglede. Raduje da preko 50% ispitanika tvrdi da upražnjava rekreativne i sportske aktivnosti redovno - zdravlja radi.

Da li i koliko često:

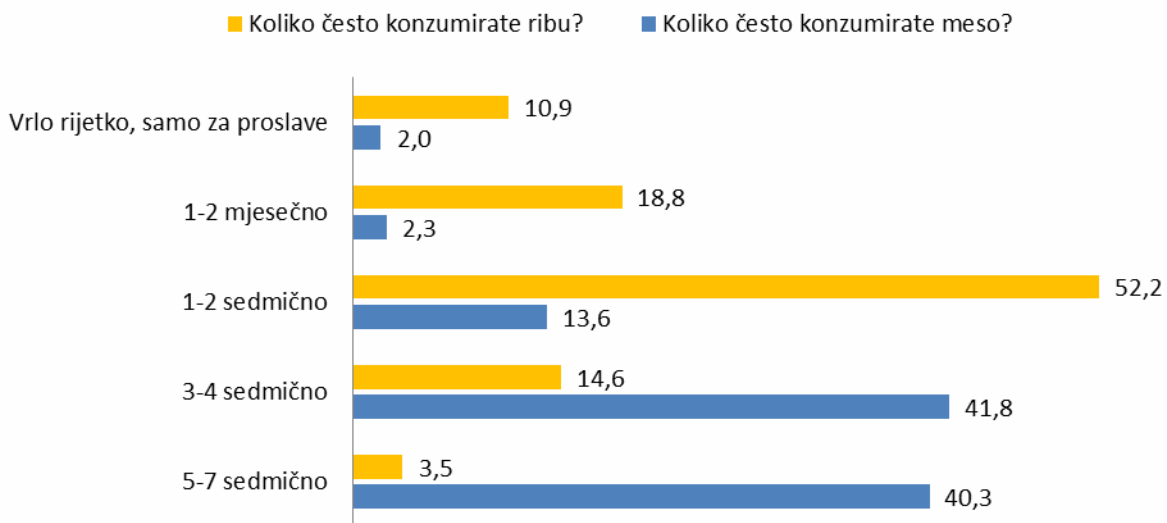
O ličnoj higijeni ispitanici tvrde da vode računa. Međutim, 14% ipak tvrdi da nema novca da čini sve što smatra da treba. Rijetki su ispitanici koji tvrde da im navike nijesu u saglasju sa pravilima održavanje svoje i higijene domaćinstva.

Koliko vodite računa o ličnoj higijeni i higijeni svog domaćinstva?

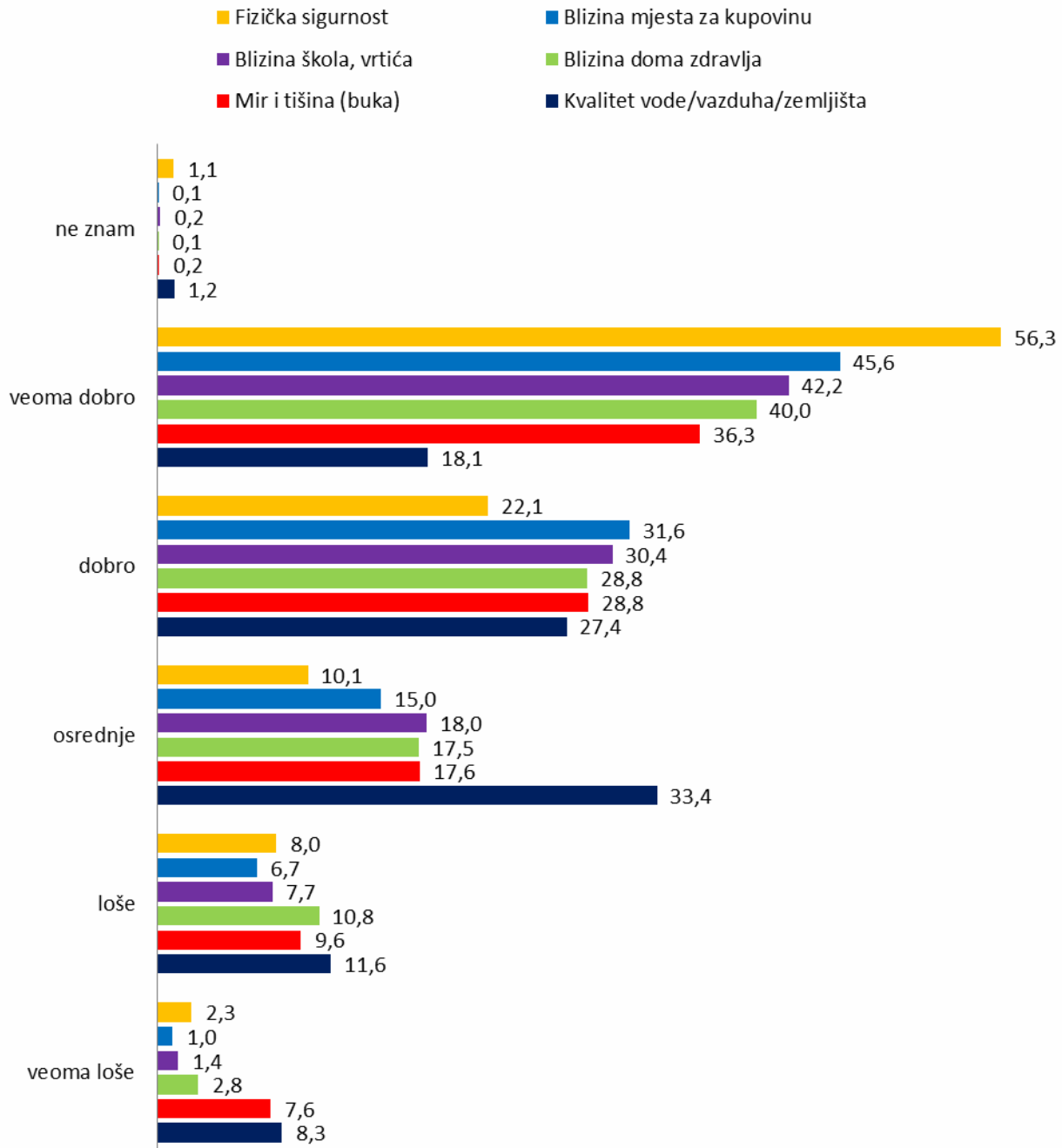
Većina ispitanika nema novca za kupovinu skupih namirnica. Ipak meso i riba su česti na trpezama ispitanika. Dok se meso kopnenih životinja konzumira gotovo svakodnevno, riba je na jelovniku crnogorskih domaćinstava pretežno 1-2 puta sedmično. Ribu rijetko konzumira gotovo svaki treći ispitanik.

Konzumiranje ribe/mesa

Kada je u pitanju fizičko okruženje, građani su najmanje zadovoljni kvalitetom vode, vazduha i zemljišta, kao i bukom, odnosno, generalno zagađenjem životne sredine. Tako je oko 65% građana ipak zadovoljno mirom i tišinom koji ih okružuje, dok je tek 45,5% građana zadovoljno kvalitetom vode, vazduha i zemljišta u svom neposrednom okruženju. Za 13,6% građana domovi zdravija nisu dovoljno blizu.

percepcija fizičkog okruženja

Projekat je finansiran od strane EU, posredstvom Delegacije EU u Crnoj Gori, a implementira ga Centar za monitoring CEMI.

This project is funded by EU, managed by Delegation of EU in Montenegro and implemented by The Monitoring Center CEMI.

Delegation of the European Union
to Montenegro

Zabrinjavajući podaci leže u domenu učestalosti preventivnih pregleda među građanima Crne Gore. Tako 43,8% žena nema izabranog ginekologa i ujedno ne posjećuje ni privatne klinike. Međutim, među onim ženama starijim od 18 godina koje imaju izabranog ljekara dobru praksu redovnih kontrola prijavljuje 43,8% žena. Oko 53% ispitanica još nije uradilo papa test, 43,2% vrši redovno samopregled dojki. Mamografiju je radilo tek 14% ispitanica, dok je ultrazvuk dojki radilo 20,9% ispitanica. Kod ispitanice koje poznaju prisutnost malignih oboljenja u svojoj porodici, značajno su učestaliji preventivni pregledi: papa test, mamografija, ultrazvuk dojki.

Kada je u pitanju muška populacija, 78,6% ispitanika je vršilo kontrolu krvnog pritiska u posljednjih godinu dana, od toga 45,8% u posljednjih mjesec dana. Masnoću u krvi je provjeravalo 46,9% ispitanika poslednjih godinu dana, a EKG je radilo 37%. Kolonoskopski pregled je radilo 4,9% stanovništva, a među ispitanicima starijim od 60 godina 15,3% je vršilo kolonoskopski pregled.

Rezultati istraživanja ukazuju na potrebnu dalju promociju zdravih stilova života građana i razvoj kampanja za ustanovljavanje navike redovnijih kontrolnih, preventivnih pregleda. Ljekari opšte prakse koji posjeduju veliko povjerenje građana treba da budu glavni akteri ove kampanje i upućuju svoje pacijente na mogućnosti koje im pruža zdravstveni sistem, prije svega u domenu prevencije dijagnostike i ranog otkrivanja malignih i kardiovaskularnih oboljenja.

Projekat je finansiran od strane EU, posredstvom Delegacije EU u Crnoj Gori, a implementira ga Centar za monitoring CEMI.

This project is funded by EU, managed by Delegation of EU in Montenegro and implemented by The Monitoring Center CEMI.

nitro

PDF

professional

download the free trial online at nitropdf.com/professional